

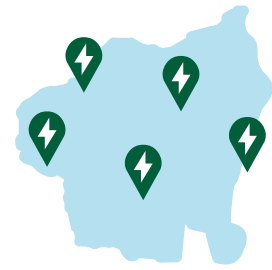
headspace
– nogen at tale med

/ S. 10

Nu skal madaffaldet sorteres

/ S. 14

35 nye ladestandere til elbiler

/ S. 13

Gentofte

LIGENU

Februar 2021
Nr. 01 | 21. årgang

Årets Gentofte- kunstner

Annette de Jonquières

Side 4-5

Grøn fjernvarme på vej til hele Gentofte

Mange borgere i Gentofte har længe set frem til, at det igen skulle blive muligt at få fjernvarme, og derfor er det overordentlig glædeligt, at den grønne fjernvarme nu kan blive en realitet i hele kommunen. Folketinget har endelig gjort det muligt for kommunerne at genoptage fjernvarmeudbygningen – og den mulighed har en enig kommunalbestyrelse i Gentofte naturligvis grebet med det samme. I slutningen af januar godkendte kommunalbestyrelsen derfor et nyt projektforslag, der betyder, at ca. 6.100 ejendomme kan få tilbud om at tilslutte sig fjernvarmenettet, der forventes færdigudbygget i 2027.

Fjernvarme er en fremtidsikret, grøn og økonomisk fornuftig opvarmningsmetode, og med den kommende udbygning kan vi endelig afslutte den ambitiøse plan om at udbygge det eksisterende fjernvarmenet til at dække hele kommunen – en plan kommunalbestyrelsen vedtog allerede for 11 år siden i 2010.

Oprindeligt blev udbygningen planlagt til at forløbe over seks faser, men kun de første tre blev gennemført, fordi statens samfundsøkonomiske beregningsmodel satte en stopper for den videre udbygning. Det har vi været stærkt utilfredse med, og gennem adskillige år har vi kæmpet mod skiftende regerings mystiske regnemetoder, som forhindrede os i at gennemføre vores ellers planlagte fjernvarmeudbygning.

Gentofte Kommunes plan om udrulning af fjernvarme i de tre tilbageværende faser er udmøntet i et projektforslag, som netop nu er i fire ugers høring. Herefter forventes Kommunalbestyrelsen at tage endeligt stilling til projektforslaget - og i løbet af foråret kan man på Gentofte Fjernvarmes hjemmeside finde oplysninger om, hvornår der forventes at blive tilbudt fjernvarme på de enkelte veje.

Samtidig vil de første borgere også modtage et brev med information om fjernvarmeudbygningen og de muligheder, der er for tilslutning og økonomi i de områder, hvor udbygningen i gang sættes først.

Vi har længe arbejdet bredt med bæredygtighed og grøn omstilling i Gentofte Kommune. Vi er 'Klimakommune Plus' og med i 'DK2020 – Klimaplaner i hele Danmark', som understøtter arbejdet med at lave en ny, ambitiøs, samlet Klima- og Energiplan, der skal give et solidt fundament for, at vi i Gentofte kan bidrage til de nationale mål. Og med den kommende fjernvarmeudbygning tager vi endnu et vigtigt skridt hen imod fornuftig, grøn omstilling.

Hansen
Hans Toft
Borgmester

Fremtidens boligformer for seniorer

Hvordan skal de se ud?

Vil du være med til at komme med anbefalinger til, hvordan Gentofte Kommune kan fremme seniorers mulighed for at etablere sig i de boligformer, de måtte ønske? Det kan være boliger, som fx vægter fællesskab, tryghed, livskvalitet og bæredygtige boliger, og som samtidig fremmer trivsel og flere gode leveår. Så meld dig som interesseret i at deltage i kommunens nye opgaveudvalg, hvor lokalpolitikere og borgere udvikler nye løsninger sammen.

Gentofte Kommune ønsker at få kendskab til, hvordan kommunen eventuelt kan fremme, at der etableres boligformer, som modvirker ensomhed og styrker livskvaliteten, og hvor der også nytænkes i samspillet mellem den private bolig og fælles faciliteter. Formålet er at afdække kommunens handlemuligheder for at kunne understøtte etableringen af alternative boformer for seniorer. Det vil fx være at beskrive seniorers ønsker og behov og hvilke barrierer der er.

Få mere at vide

Du kan læse om opgaveudvalgets opgave og vise din interesse for at være med i arbejdet på gentofte.dk/fremtidensboligformer.

Vi vil gerne høre fra dig så hurtigt som muligt og senest den 28. februar 2021.

Fjernvarme – sparet CO₂ omsat til hverdagen

4,5 tons CO₂

Når du skifter fra olie til fjernvarme, sparer du klimaet for 4,5 tons CO₂ om året.

Det svarer til:

- Du tager cyklen i stedet for bilen på ture, der til sammen er på **37.000 km** om året. Det er næsten hele vejen rundt om jorden.

- Din husstand undlader at spise **205 kg** oksekød pr. år. Det er to bøffer på 280 gram hver dag i et år.

Beregnet ud fra et forbrug på 2.050 l olie og et oliefy, der er 11-15 år gammelt.

2,7 tons CO₂

Når du skifter fra gas til fjernvarme, sparer du klimaet for 2,7 tons CO₂ om året.

Det svarer til:

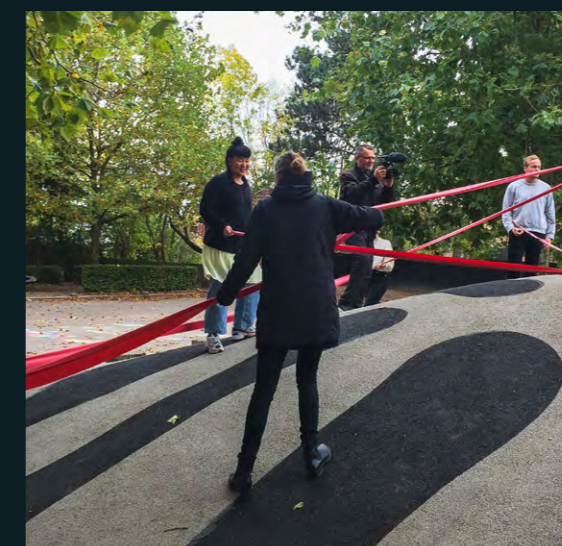
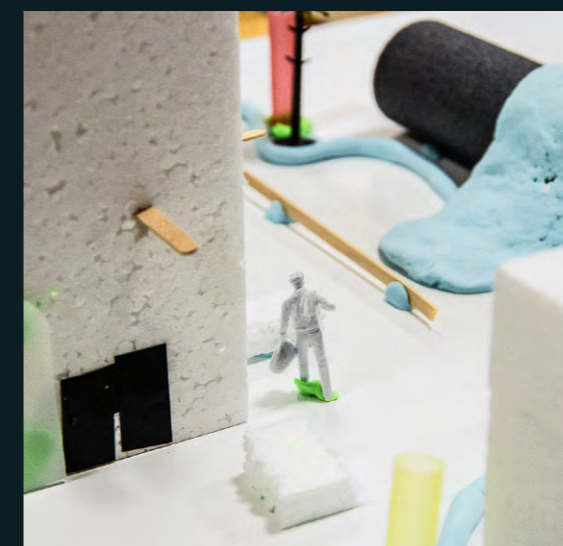
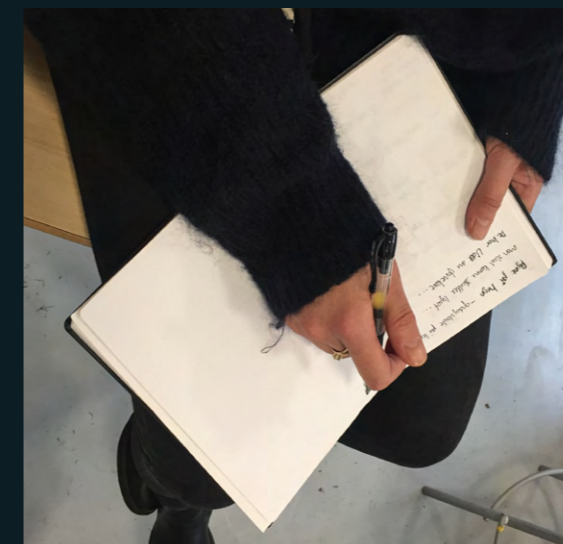
- Du tager cyklen i stedet for bilen på ture, der til sammen er på **22.500 km** om året. Det er til Shanghai i Kina og hjem igen.

- Din husstand undlader at spise **123 kg** oksekød pr. år. Det er to bøffer på 168 gram hver dag om året.

Beregnet ud fra et forbrug på 1.800 m³ gas og et gasfy, der er 6-10 år gammelt.

Lys, luft og æstetisk læring

I løbet af foråret 2021 bliver der udviklet nye anlæg til leg og læring, som udnytter lys, luft og æstetiske kvaliteter, på Tjørnegårdsskolen og Skovshoved Skole. Det sker i samarbejde mellem børn og voksne, landskabsarkitekter fra VEGA Landskab, lysdesignere fra Light Bureau og kunstneren Rune Fjord. Projektet realiseres takket være en bevilling fra VILLUM FONDEN. Elever og lærere er med til at udvikle ideer og forslag til de nye miljøer i deres skolegårde, som skal blive rammen om både timer og frikvarterer med fokus på sanselig, social og kropslig erfaring og viden. Læs mere på lysogluft.dk

Naturen er en evig inspiration for årets Gentoftekunstner.

Gentofte Lige Nu har været på naturvandring i Forstbotanisk Have med årets Gentoftekunstner, Annette de Jonquières. Vild og overdådig natur har defineret tilværelsen for denne verdenskvind, hvis historier slynger sig som planter fra fjerne lande.

Annette de Jonquières har sat os stævne i Forstbotanisk Have, en forunderlig træ-have lige bag Charlottenlund Station. Forstbotanisk Have blev anlagt i 1799 som en botanisk have for træer til brug for Københavns Universitet. Her går Annette de Jonquières tur hver dag, fortæller hun. Hun er årets Gentoftekunstner og er enestående ekvilibristisk, når det kommer til en særlige niche: Den botaniske akvarel.

– Det er som en jungle her om sommeren, fortæller hun og fortsætter:

– Der er virkelig så meget grønt i denne her kommune. Min datter bor her også, hun har fået en hund, og den går vi tur med i Ermelunden. Der er også

skønt. Ved Gentofte Sø har jeg gået rundt med glæde. Men nu holder jeg mig mest til Forstbotanisk Have.

I forbindelse med udnævnelsen til Gentoftekunstner har Annette de Jonquières skabt en akvarel af Prinklæbet Gøgeurt. Det er en sjælden og fredet orkidé, der kun vokser ganske få steder i Danmark. Den findes ved Gentofte Sø, og Gentofte Kommune har såkaldt artsansvar for den. Det er hendes værk, der i nummereret tryk vil være Gentoftes officielle gave i 2021.

Giftede sig med Brasilien
Vi følger stien rundt til hendes yndlingssted – en kæmpetuja, hvis kæmpe stamme snor sig vildt. Annette de Jonquières blev oprindeligt uddannet

Senere blev familien flyttet til Filippinerne, hvor Annette de Jonquières tog de lokale busser rundt og så hele landet. Livet som baglandskvinde med bridge og golf lå ikke til hende.

Kortslutningen

Efter nogle år kom familien tilbage til Brasilien med ØK, denne gang som filialbestyrerpar. Det var i 1977.

– Tilbage i Brasilien boede vi lidt uden for Sao Paulo, midt i en frodig og overvældende natur. Vi havde britiske naboer og på deres vægge så jeg botaniske akvareller. Lige dér skete en kortslutning i mig. De akvareller og så naturen derude – de bestemte, at jeg skulle male. Og det har jeg jo så gjort siden.

Annette de Jonquières nåede også at bo i en årrække i Thailand, inden hun blev skilt og kom tilbage til Danmark. I alt 20 år tilbragte hun på eksotiske destinationer, fra 1972 til 1992. Igennem alle årene ude beholdt hun dog sin lejlighed i Charlottenlund, og det er her, hun bor nu. Hun har haft udstillinger både Danmark, Sverige, England og USA. Men det lå ikke i kortene, at hun skulle udstille.

Malerierne er mine minder

Da vi boede i Brasilien insisterede vores gæster på, at jeg skulle udstille. Men det ville jeg ikke. For så ville det betyde, at jeg skulle sælge, og det ville jeg ikke. Jeg malede minder, og jeg skulle have det hele med mig hjem. For på et eller andet tidspunkt så ville jeg være tilbage i Danmark, tænkte jeg. Men da vi så kom til Bangkok, der blev jeg alligevel gjort professionel.

På det fornemme The Oriental Hotel i Bangkok blev hun opfordret til at udstille – hun kunne jo bare male to billeder, beholde det ene som minde og sælge det andet, lød det. Det blev til et samarbejde med hotellet, de bestilte kort med tropiske frugter, som kunne ledsage serveringerne. Samarbejdet gjorde, at hun mødte mange spændende mennesker:

– Jeg har kontakt med de fleste af dem stadigvæk. For to år siden mødte jeg netop direktøren for The Oriental Hotel, han kom for at besøge mig. Og jeg mødte parret fra Orientekspresen, dem har jeg også malet for. Så jeg har haft stor glæde af hele det forløb med at være i fremmede lande.

» Jeg vil virkelig gerne have andre til at få øje på naturens skønhed «

Ekstraordinære frimærker

Hjemme i Danmark havde Annette de Jonquières fået en yndlingsgartner i Botanisk Have. Hun havde foræret ham vilde orkidéer fra Brasilien – hentet af hende selv langs bredder af små floder. Da Botanisk Have fik en opringning fra Post Danmark med et spørgsmål om, hvem der skulle male en ny serie frimærker med danske planter, var svaret klart: Det kunne kun være Annette de Jonquières.

– Så blev jeg ringet op af Post Danmark, sagde ja og gik i gang. Det var en helt forrygende opgave. At koncentrere sig om at udnytte formatet fuldt og få det karakteristiske frem i de danske planter. Vi havde et fantastisk samarbejde, og da der var præsentation af årets frimærker i 2007 – det var der jo dengang – holdt den daværende generalpostdirektør en meget flot tale. Efter den oplevelse sendte jeg ham et brev, hvor jeg både takkede for talen og for det gode samarbejde. Dengang var det blevet bestemt, at ingen kunne få lov at lave flere serier frimærker. Men jeg fik en serie mere. Og jeg vil rigtig gerne have endnu én, smiler hun.

Illustrationer til Den Store Danske Encyklopædi er det også blevet til.

Naturens skønhed

Annette de Jonquières maler, fordi hun ikke kan lade være. Og der er noget vigtigt, hun gerne vil give videre til dem, der får hendes værker – om det er originale akvareller eller tryk.

– Jeg vil virkelig gerne have andre til at få øje på naturens skønhed. Og forstå vigtigheden af, at man bevarer naturen. At man ikke bare skover – det sker jo alt for meget. Naturen er vidunderlig. En evig inspiration. ■

GENTOFTEKUNSTNEREN

Gentofte Kommune har siden 1994 hvert år udnævnt en lokal, professionel kunstner til at være årets Gentoftekunstner. Udnævnelsen skal skærpe opmærksomheden omkring kulturen og kunsten i Gentofte Kommune. Sidste år blev arkitekt og designer Hans Bølling udnævnt som årets Gentoftekunstner.

Fortsat gratis psykologhjælp til unge

Gennem de sidste knap to år har unge mellem 15-25 år haft adgang til gratis psykologhjælp for at få hjælp i arbejdet med blandt andet angst, stress, ensomhed og lavt selvværd. Den mulighed er netop forlænget.

Spørger man de unge i kommunen, vil langt de fleste sige, at de har det godt og lever gode liv med venner, familie, fritidsinteresser og uddannelse. Men en mindre gruppe kæmper med psykiske udfordringer af større eller mindre karakter. Det bekræftes blandt andet af Region Hovedstadens Sundhedsprofilundersøgelse 2017 samt senere lokale undersøgelser af de unges sundhed og trivsel i Gentofte.

Derfor oprettede kommunen i 2019 et tilbud om gratis anonym psykologhjælp målrettet unge mellem 15 og 25 år, der er i psykisk mistrivsel

Siden starten i april 2019 har ca. 160 lokale unge takket ja til de op til fem gratis psykologsamtaler, der er med i tilbuddet. Under kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger i efteråret gav forligspartierne hinanden hånden på at forlænge aftalen, så tilbuddets fremtid foreløbigt er sikret de næste to år frem.

Corona har øget efterspørgslen

En af dem, de unge kan møde i den åbne, anonyme psykologrådgivning, er psykolog Jonas Awsy. Han oplever, at efterspørgslen har været støt stigende under coronapandemien.

– Min oplevelse er, at nedlukningen har gjort det sværere for mange unge. Når man lukker ned, flytter endnu mere social kontakt over på de sociale medier, der kan være et svært sted at navigere, hvis man i forvejen har udfordringer for eksempel af social karakter, siger Jonas Awsy.

Derudover kan man ikke sætte en fast mærkat på de unge, mener han.

– Det typiske er jo, at de unge kommer med mere end én problematik. Det kan være både angst, sociale udfordringer, lavt selvværd, depressioner, stress med mere. Der er ikke et fast mønster.

Vigtigt med anonymitet

Når Åben Anonym Psykolog Rådgivning får en henvendelse, kan den unge nøjes med at oplyse sit fornavn og forblive anonym.

– De kan ringe til os og aftale en tid med det samme, hvis problemstillingen er inden for vores målgruppe. Vi behøver blot deres fornavn, og at de kan dokumentere, at de bor her i kommunen. Den praksis er de unge rigtig glade for, da de har behov for en høj integritet, siger Jonas Awsy.

» Det gør det lettere for de unge «

Jonas Awsy

Han oplever, at de op til fem samtaler meget ofte er nok til, at de unge får det bedre. Men hvis det vurderes, at en ung fx har sværere psykiske diagnoser, indleder psykologerne i Åben Anonym Psykolog Rådgivning, i samarbejde med den unge, en afsøgning af andre relevante indsatser, der kan hjælpe den unge videre.

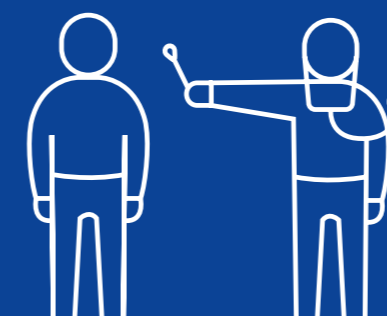
Derudover, tilføjer han, har tilbuddet også et godt samarbejde med blandt andet sundhedsplejersker, lærere, studievejledere på uddannelsesstederne og de praktiserende læger i kommunen.

Hjælp fysisk eller online

Åben Anonym Psykolog Rådgivning har, trods den aktuelle coronasituation, åbent både for fysiske møder og online psykologhjælp. Rådgivningen tager imod henvendelser alle ugens syv dage på mail: Unik.gentofte@bu-t.dk eller ring eller sms på 4028 2805. Der er ingen venteliste. Henvendelser besvares inden for 24 timer mandag-fredag kl. 10-17.

Læs mere om mulighederne for at få hjælp på gentofte.dk/hjaelptilunge ■

Psykolog Jonas Awsy oplever, at flere unge har efterspurgt psykologhjælp under coronapandemien.

Mindst én om ugen

Trods moderate smittetal er sundhedsmyndighederne fortsat bekymrede over udviklingen i coronasmitten. Det skyldes blandt andet den mere smitsomme britiske mutation, der for tiden breder sig i landet.

Derfor opfordrer sundhedsmyndighederne til, at alle der omgås andre end deres egen husstand lader sig teste for corona mindst én gang om ugen. Det gælder fx dig, der møder fysisk på arbejde eller har set venner eller andre, der ikke er en del af din husstand.

Der er lige nu ledig kapacitet i Region Hovedstadens testcentre. Find faste og mobile teststeder på regionh.dk/testcenterdanmark

Tidsbestilling på coronaprover.dk

Vaccination for COVID-19

I takt med at der kommer flere vacciner til landet, sender sundhedsmyndighederne invitationer ud til borgerne med tilbud om vaccination mod COVID-19. Myndighederne sender invitationen via e-Boks og med almindeligt brev til de, der er fritaget for digital post.

Hvis man ønsker at gøre brug af invitationen til vaccination, bestiller man tid med NemID på vacciner.dk. På hjemmesiden fremgår det også, hvad man gør, hvis ikke man har NemID. På grund af de indtil nu knappe leverancer af vacciner kan man opleve, at der kun er få eller ingen ledige tider. Vi opfordrer til at prøve løbende.

Samtidig opfordrer vi pårørende til at hjælpe fx ældre familiemedlemmer med at bestille tid, hvis den pågældende har svært ved at bruge e-Boks og NemID. På den måde er I som pårørende med til at sikre, at alle, der ønsker det, kan blive vaccineret hurtigst muligt, og at kapaciteten udnyttes optimalt.

Behov for kørsel

Vi anbefaler, at du selv sørger for transport til og fra vaccinationsstedet eller får en pårørende til at hjælpe. Er det ikke muligt, kan Gentofte Kommunes Hjemmepleje kontaktes på tlf. 5170 5970 alle hverdage kl. 09.00-15.00. Hvis Gentofte Kommune skal hjælpe med kørsel, må du ikke selv booke tid til vaccination, men vil blive kontakttet af Kørselsafdelingen for at aftale tidspunkt.

Sundhedsstyrelsens 6 generelle råd

- 1 Gå i selvisolation, hvis du har symptomer på COVID-19, er testet positiv eller er nær kontakt til en person smittet med ny coronavirus.
- 2 Vask dine hænder tit eller brug håndsprit
- 3 Host eller nys i dit ærme
- 4 Undgå håndtryk, kys eller kram
- 5 Vær opmærksom på rengøring – både i hjemmet og på arbejdspladsen
- 6 Hold afstand – og bed andre tage hensyn

Kulturkalender

Forfatterkvarter

Få overblik over kulturoplevelser tæt på dig på

GENTOFTE.DK/ KALENDER

LIVESTREAM

Forfatterkvarter

Alle hverdage i februar måned tjekker Gentofte Hovedbibliotek skrivepuls på en forfatter i en livesamtale på 15 minutter. Hvordan er det at skrive under en pandemi? Påvirker den verdensomspændende krise de emner, man skriver om som forfatter? Kan man overhovedet skrive om andet? Og hvordan er det, at resten af verden pludselig har fået et arbejdsliv, der kan minde om en forfatters: Hjemme, alene foran computeren mange timer hver dag.

☉ Dagligt 11-11.15

Se samtalen via Gentofte Hovedbiblioteks Facebookside

Tjek detaljer om plads, tilmelding, eventuel livestreaming mm. direkte hos arrangørerne.

Maria Helleberg: Min kristin

Se med hjemmefra: Den danske forfatterinde Maria Helleberg fortæller om sin nyeste roman, hvor den ganske unge Kristina Gyllenstierna bliver gift med en jævnaldrende mand, hun ikke kender. Hold øje med genib.dk/arrangementer for link til denne livestream.

☉ 23. februar kl. 19

📍 Arrangeret af Jægersborg Bibliotek

Stine Skriver:

At sejle jorden rundt på tre år

Journalist, Stine Skriver, drog afsted på eventyr i tre år med sin familie. To voksne og to børn, der skulle sejle jorden rundt. De kom hjem i marts til en på alle måder anderledes verden. Hør deres ærlige, sjove og vilde beretning om at tage afsted og komme hjem. Gratis. Hold øje med genib.dk/arrangementer for link til denne livestream.

☉ 23. februar kl. 17

📍 Gentofte Hovedbibliotek

FILM

Tag i biffen, når du kan!

Støt dine to lokale biografer, MovieHouse Hellerup og Gentofte Kino, når de må åbne igen. Glæd dig til premierefilm, klassikere, særarrangementer, operafilm og familiefilm.

Få overblik på moviehouse.dk og gentoftekino.dk

Er du vild med Horrorfilm?

I bankboksen under Gentoftegade Bibliotek finder du filmklubben KULTKÆLDEREN. Her kan du se klassiske gys, splat og kultfilm med forkærlighed for 80'ernes gore. Programmet er ikke egnet til tryk, ej heller for personer under 16 år. Skriv til kare@gentofte.dk og få nyhedsbrev på mail. Det er den første onsdag i måneden og bliver uhyggeligt. Gratis. Tilmelding på genib.dk/billetter

☉ 3. marts kl. 16.50

📍 Gentoftegade Bibliotek

MUSIK

Jan Harbeck Kvartet:

Tribute til Ben Webster

Den karismatiske tenorsaxofonist og komponist Jan Harbeck har i en lang årrække været en fast ingrediens på de fleste af landets jazzscener og har med sin faste gruppe, bestående af Henrik Gunde, Eske Nørrelykke og Anders Holm, spillet med stor succes. Køb billet på gentoftejazzklub.com

☉ 27. marts kl. 15

📍 Byens Hus

Gentofte Jazzklub: Guldalderjazz

Da jazzen kom til Danmark i 1920'erne, opstod der i de følgende årtier en gylden periode på den danske musikscene. En periode, som efterfølgende har fået tilnavnet "dansk jazzguldalder". Thomas Heilmann, som i mange år har afholdt jazzaftener om jazzens store musikere og produceret utallige radioprogrammer, står for aftenens oplæg. Her vil han guide os igennem perioden ved brug af lyd og billeder fra den tid. Gratis. Tilmelding via genbib.dk/billetter

☉ 23. marts kl. 17

📍 Gentofte Hovedbibliotek

Jazzkoncert: Claudio Passilongo Trio

Det italiensk-danske band Claudio Passilongo Trio udforsker det stilistiske møde mellem to musikalske verdener: Den italienske og den nordeuropæiske. Claudio er pianistuddannet fra musikkonservatoriet i Napoli i Italien. Han er organist i Randers Kirke og har komponeret film musik. Gratis. Tilmelding på genbib.dk/billetter

☉ 10. april kl. 13.30

📍 Ordrup Bibliotek

LITTERATUR

Poetisk aftenvandring om japansk

økokritik: Vildgræs ved flodlejet af Hiromi Itō

Der er fokus på mennesket i naturen og naturen i mennesket, når litteraturformidler Christine Fur Fischer inviterer på aftenvandring i Hundesømosen. Christine fortæller om økokritik med udgangspunkt i den japanske digter Hiromi Itō: En af Japans vigtigste nulevende digtere og samtidig en af pionererne inden for økokritiken i Japan. Gratis. Tilmelding på genbib.dk/tilmeldinger

☉ 7. april kl. 18

📍 Jægersborg Bibliotek

Ind i mørket med Knud Romer

Den danske forfatter Knud Romer er ved at blive blind. Grøn stær har ædt synet på hans højre øje, og synet på det venstre er stærkt nedsat. Hvordan taler vi sammen, når vi ikke kan se hinanden? Det undersøger Knud Romer denne aften, hvor vi slukker al lyset og byder en hemmelig gæst velkommen i mørket. Entré 95 kr. Køb billet på genbib.dk.

☉ 13. april kl. 17

📍 Gentofte Hovedbibliotek

Faglitterær café: Fortællingernes tid

Line Vaaben, der er forfatter og journalist ved Dagbladet Information, fortæller om den faglitterære genre og den fortællende skrivestil. Den fortællende skrivestil bruger en skønlitterær fortælleteknik, men er baseret på faktuelle kendsgerninger. Man finder den i historiske værker, essays, rejseskildringer og i journalistiske beskrivelser. Gratis. Tilmelding på genbib.dk/billetter

☉ 24. marts kl. 19

📍 Ordrup Bibliotek

Birgithe Kosović: Det du ikke vil vide

Den danske forfatter Birgithe Kosović fortæller sin personlige historie om at vokse op i et hjem præget af farens vrede. Hvor kom al den vrede fra, og hvorfor skulle den ende med at ødelægge familien? Få historien, når Kosović gæster biblioteket. Entré: 65 kr. Køb billet på genbib.dk/billetter

☉ 8. marts kl. 17

📍 Gentofte Hovedbibliotek

SCENE

Frk. Julie

Glæd dig til to internationale stjerners karriereskift: Alban Lendorfs fra kongelig solodanser til skuespillerdebut og Thure Lindhardts debut som instruktør for et stjernehold med Sonja Richter i titelrollen, Sara Hjort Ditlevsen som Kristin og Alban Lendorf som Jean og musik af og med Andreas Bernitt. Alt sammen i Maja Ravns scenografi udstyret med fund fra naturen. Køb billet på bellevueteatret.dk

☉ 12. - 28. februar kl. 16 og 20

Forestillingen er udskudt indtil Bellevue Teatret åbner. Hold øje med bellevueteatret.dk

Turen går til Nikolaj Stokholm

Nikolaj Stokholm har helt ekstraordinært presset et ekstra show ind i sin turné og kommer for første gang på Bellevue Teatret. Turen går til Nikolaj Stokholm er en u-vending i Nikolaj Stokholms spektakulære, dumme og virkelig sjove hjerne. Her er en unik chance for at se verden igennem hans briller – kom og se med. Køb billet på bellevueteatret.dk

☉ 14. marts kl. 19 og 21.30

📍 Bellevue Teatret

FOREDRAG

Divya Das og Kim Bildsøe Lassen:

Briterne og Brexit – en frontberetning

Gennem fire politisk kaotiske år har korrespondenterne Kim Bildsøe Lassen (DR) og Divya Das (TV 2) boet i Storbritannien og berettet til danske seere, lyttere og læsere om briterne og deres exit fra den Europæiske Union. Det er der kommet en bog ud af, nemlig Briterne og Brexit - en frontberetning. Entré: 95 kr. Køb billet på genbib.dk/billetter

☉ 16. marts kl. 17

📍 Gentofte Hovedbibliotek

BØRN

TEATER Mariehønen Evigglad

Teater st. tv. kommer forbi og folder sangen om Mariehønen Evigglad ud. Alle kender Marie. Hun er glad. Evigglad. Bare ikke når det regner! Ingen har ly til stakels Marie, som får våde, kolde tæer. Undtagen Søren selvfølgelig. Men han er så slimet og sneglesnasket... Tag jeres børn eller børnebørn med til denne hyggelige teaterforestilling, hvor den velkendte børnesang kommer til live. Frit over Halfdan Rasmussens sang af samme navn. Alder: Fra 2-5 år. Gratis. Tilmelding på genbib.dk/billetter

☉ 24. marts kl. 10 og 16

📍 Jægersborg Bibliotek

TEATER Cykelmyggen Egon/10-års jubilæum

Glæd dig til et gensyn og nye generationers møde med verdens bedste myg. Seje cykeltricks, electric boogie, ballet, hiphop og flyvende akrobater i et magisk eventyrunivers med farvestrålende insekter og skønne ørehængere. Cykelmyggen Egon giver et ekstranummer med den oprindelige – den originale – the one and only – Serge Huercio i hovedrollen som Cykelmyggen Egon! Alder: fra 5-10 år. Køb billet på bellevueteatret.dk

☉ 28. marts til 11. april

📍 Bellevue Teatret

UDSTILLING Mørkebarnet

En udstilling over bogen Mørkebarnet af Cecilie Eken og Malene Reynolds. I udstillingen kan du gå på opdagelse i de mørke og lyse følelser, som vi alle rummer. Mørkebarnet er skrevet som et cirkeldigt, og det er i denne form og i dette univers, der inviteres til leg med ord, farver og symboler.

☉ Forår 2021

📍 Gentofte Hovedbibliotek

Påskeæggejagt i Øregaardsparken

Tag store og små med i det fri til en sjov og lærerig påskejagt – bliv klogere på påsken og nyd samtidig parken i dens begyndende forårspragt. En drilsk påskehare har været på spil for museet og gemt påskeæg i Øregaardsparken under træer og buske. Gratis uden tilmelding.

☉ 4. april kl. 11

📍 Øregaard Museum

Workshop: Hov! Jeg har glemt mig selv

Tag på opdagelsesrejse med billedkunstner og psykolog Kirsten Bertelsen. Med udgangspunkt i bogen Mørkebarnet af Cecilie Eken skal vi tale om følelser, og hvordan de bestemmer, hvilke personer vi er, og hvordan vi har det med andre. Sammen skal vi undersøge, hvordan vi som mennesker er forskellige i forskellige situationer. Nogen gange mister vi os selv, og andre gange er vi næsten lige så seje som superhelte. Alder: Fra 6 år og fra 9-11 år. Book billet på genbib.dk/billetter

☉ 6. marts kl. 11 og 13

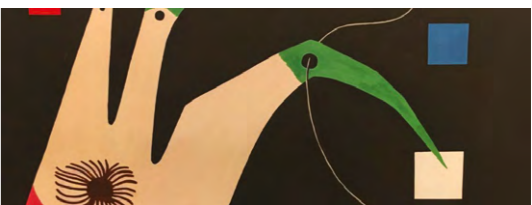
📍 Gentofte Hovedbibliotek

KUNST

Kunstpark og Kunstlegeplads

Ordrupgaard

I Kunstpark Ordrupgaard kan du opleve samtidskunst af en række højt profilerede kunstnere, der skaber stedspecifikke værker med udgangspunkt i museets parkomgivelser. Kunstværkerne er baseret på refleksioner over naturens grundelementer som lys, spejlinger eller vand, der forholder sig til et af Ordrupgaards kerneområder: fransk impressionisme. Oplev også Kunstlegepladsen Ordrupgaard, hvor børn og barnlige sjæle kan boltre sig med kunst under åben himmel. Gratis.

Vilhelm Bjerke Petersen – alt er tegn

Maleren Claus Johansen (1877-1943) er en af de bedst bevarede hemmeligheder i dansk kunst. I sine små malerier fortolkede han landskabet som både virkelighed og komposition og blev en pioner inden for udviklingen af et moderne maleri.

☉ Indtil 20. juni

📍 Øregaard Museum

Kulturel opdatering på mail?

Tilmeld dig nyhedsbrevet fra Kulturklub Gentofo på gentofte.dk/kulturklub

Unge kan chatte om både stort og småt med frivillige i headspace.

headspace

– nogen at tale med

Det anonyme rådgivningstilbud for unge, headspace, har som mange andre været nødt til at lukke for fysisk fremmøde på grund af corona pandemien. Men headspace chatten er stadig åben. Og det er der brug for.

Alle kan støde ind i problemer. Alle kan mangle nogen at tale med. Og i en tid med nedlukning og social isolation er behovet for at have nogen at tale med endnu større. Det mærker man hos headspace, fortæller Anna Emanuelen, der arbejder som ungerådgiver i headspace Gentofte. Især chat funktionen bliver brugt.

– Vi har dagligt 18 til 20 opkald via vores chat mod normalt 10 til 12 opkald. Alt er jo lukket ned, og vi oplever, at flere unge føler sig ensomme, fordi de har ikke de samme muligheder som normalt for at tale med deres venner, siger Anna Emanuelen.

Chatten er godt alternativ til en fysisk samtale. Dels er det lettilgængeligt for mange, og dels er det helt anonymt, siger Anna Emanuelen:

– Gennem chatten kan vi være den usynlige ven, og de unge kan være anonyme. De ved ikke, hvem vi er, og vi ved ikke, hvem de er. Det kan gøre det nemmere at sige de svære ting højt, som man måske ikke har turde sige til sine forældre eller venner.

Unge føler sig ensomme

Især ensomhed fylder meget i øjeblikket. Mange unge er frustreret over ikke at kunne møde op i skolen og være afskåret fra at deltage i fritidsaktiviteter og mødes med venner.

» Gennem chatten kan vi være den usynlige ven «

Anna Emanuelen

Mange unge føler, at hverdagen er taget fra dem. De føler sig alene. Når vi chatter med dem, kan vi tale med dem om både stort og småt – lige fra kærestesorger til følelser af ensomhed. Og de kan lære, at det ikke er farligt at sige det svære højt.

Det er vigtigt, at man siger det højt, hvis man føler sig ensom, siger Anna Emanuelen:

– Man skal ikke gå alene med det.

Gode råd

Nedlukningen er en svær tid for mange – også for unge. Anna Emanuelen kommer med følgende råd til at komme igennem denne ekstraordinære tid:

– Tal med nogen om det, hvis du føler dig ensom.

– Lav telefon eller skype aftaler.

– Struktur din hverdag så vidt muligt, så den ligner din normale hverdag.

– Dyrk små aktiviteter, som du godt kan lide – det kan fx være at tegne – som du har bedre tid til nu.

Headspace

Headspace er et anonymt og gratis rådgivningstilbud til børn og unge i alderen fra 12 til 25 år. I headspace er ingen problemer for store eller små, og alt foregår på de unges præmisser. Der er ingen ventetid eller journaler. Man kan ringe, sende en sms, sende en mail eller chatte.

Headspace chat har åbent mandag til torsdag fra 12.00 til 20.00 og fredag 12.00 til 20.00. Find chatten på headspace.dk ■

VIL DU OGSÅ HJÆLPE OG VÆRE FRIVILLIG I HEADSPACE?

headspace er drevet af mere end 450 frivillige på landsplan og få fastansatte, men der er altid brug for flere hænder. Man behøver ikke være psykolog eller anden ekspert for at være frivillig. Man skal blot have lyst til at hjælpe de unge. Hvis du har lyst til at hjælpe eller har spørgsmål til det at være frivillig, er du meget velkommen til at kontakte Anna Emanuelen på aem@headspace.dk. Læs mere om at være frivillig og om, hvordan du ansøger om at være frivillig, på headspace.dk.

Kunst, når samfundet lukker ned

Fællesskabet og undervisningen i talentudviklingsprojektet Kunstcubator blev udfordret, da samfundet lukkede ned, men de unge løste udfordringen digitalt.

I starten af februar 2020 slog Byens Hus for første gang dørene op til undervisningsprojektet Kunstcubator. Et tre-årigt undervisningsprojekt målrettet unge, kreative talenter inden for billedkunst og samtidskunst.

Men som alt andet blev pilotprojektet ramt af nedlukningen i marts som følge af corona pandemien. Det betød dog ikke, at Kunstcubator stoppede undervisningen af talenterne. I stedet tænkte projektleder og underviser Jonas Kasper Jensen nyt og omstrukturerede de kreative rammer.

– For mig er det fedt at prøve at stå forrest i sådan en periode her. Og jeg kan mærke på talenterne, at de jo er vokset op med digitalisering på en helt anden måde end den ældre generation er, så de er ret klar på det, fortæller Jonas Kasper Jensen, der er uddannet kunstner fra Det Kongelige Danske Kunstakademi og Städelschule i Frankfurt.

Stigende fokus på digital kunst

Undervisningen af de 20 talenter blev omlagt til at foregå online. Det medførte selvfølgelig udfordringer i forhold til arbejdet med traditionelle kunstformer som maleri, skulptur og performance, og det krævede en ændring af fokus i undervisningen, fortæller Jonas:

– Vi har i stigende grad været nødsaget til at forholde os til digital kunst, lydkunst og andre kunstformer, som foregår på de digitale medier.

I det hele taget kan den globale pandemi være det sidste skub til, at den digitale kunst for alvor oplever sin indtræden på den store kunstscene, mener Jonas Kas-

per Jensen. Jonas sammenligner den stigende anerkendelse af digital kunst med den lange periode, som det også tog for fotokunst at blive opfattet som kunst:

– Sådan har det også været med den digitale kunst. Den har haft sit indtog for mange år siden, men er ikke slået helt igennem. En periode som den her gør, at man bliver nødt til at tage den digitale kunst mere seriøst.

» Man bliver nødt til at tage den digitale kunst mere seriøst «

Jonas Kasper Jensen

Det essentielle fællesskab

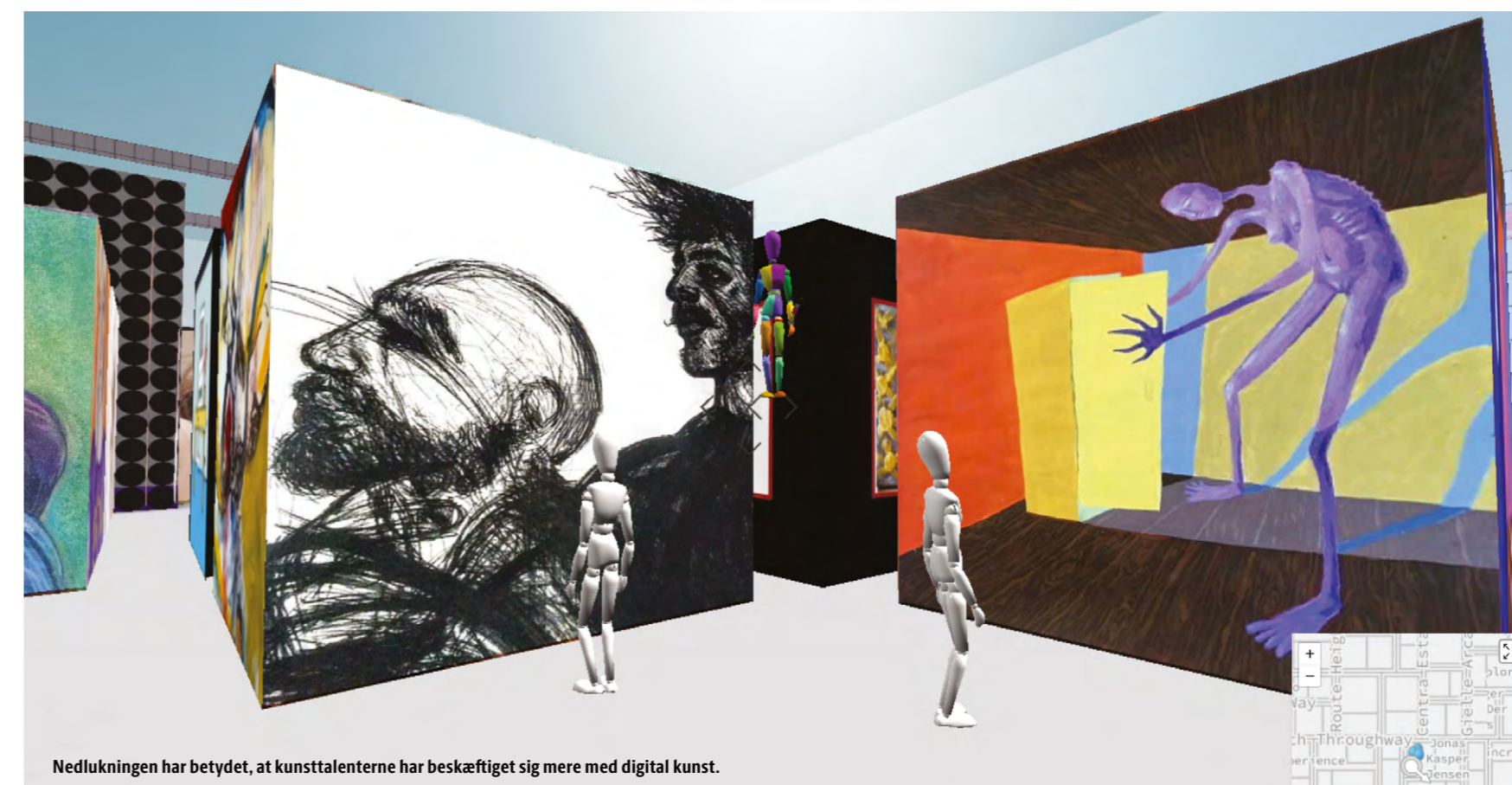
Pandemien og nedlukningen i 2020 har ikke kun lært talenterne, men også Jonas en masse, siger han:

– Jeg er blevet meget overrasket over og har lært meget af, hvor meget fællesskabet i de kunstneriske processer betyder for udøverne. Det tror jeg også, at talenterne har lært, fordi vi ikke har kunnet mødes, men i stedet har været nødt til at kæmpe for, at Kunstcubator blev ved med at eksistere.

Denne pointe understøtter Olga Nielsen, som er et af talenterne på Kunstcubator. Hun ser online fællesskabet som en helt central faktor og en katalysator for, at de kreative projekter for alvor kan udfolde sig:

– Det, vi får mest ud af denne periode, er sammenholdet ved at mødes online, lave et fællesprojekt og dele idéer med hinanden.

Kunstcubator fortsætter undervisning frem til juni 2022 og er blandt andet støttet af Slots- og Kulturstyrelsen. ■

Nedlukningen har betydet, at kunsttalenterne har beskæftiget sig mere med digital kunst.

WE WALK – tag på strandoprydningstur

Gør noget godt for andre, for dig selv og for miljøet ved at gå en tur langs stranden og samle affald op. WE WALK har i år fokus på strandoprydning langs de danske kyster.

Bliv en del af WE WALK strandoprydning:

- Gå en tur langs stranden og saml det affald op, som du støder på undervejs.
- Få tilsendt en gratis strandoprydningspakke med affaldspose, arbejdshandsker og lidt snacks til gåturen ved at sende en mail til nina@dansk-atletik.dk med din adresse, og hvor mange pakker du ønsker.
- Du bestemmer helt selv, hvornår og hvor langt eller kort du vil gå.

WE WALK er for alle – store som små og unge som gamle.

Læs mere på bevaegdigforlivet.dk/wewalk eller find WE WALK på Facebook. Du er også velkommen til at skrive en mail til aelu@gentofte.dk, hvis du har spørgsmål.

Mit barn ryger hash – ny forældregruppe

Deltag i et gratis, anonymt forløb på fire møde-gange, som er baseret på seneste forskning om, hvordan man som forælder tackler, at ens barn ryger hash.

Datoer

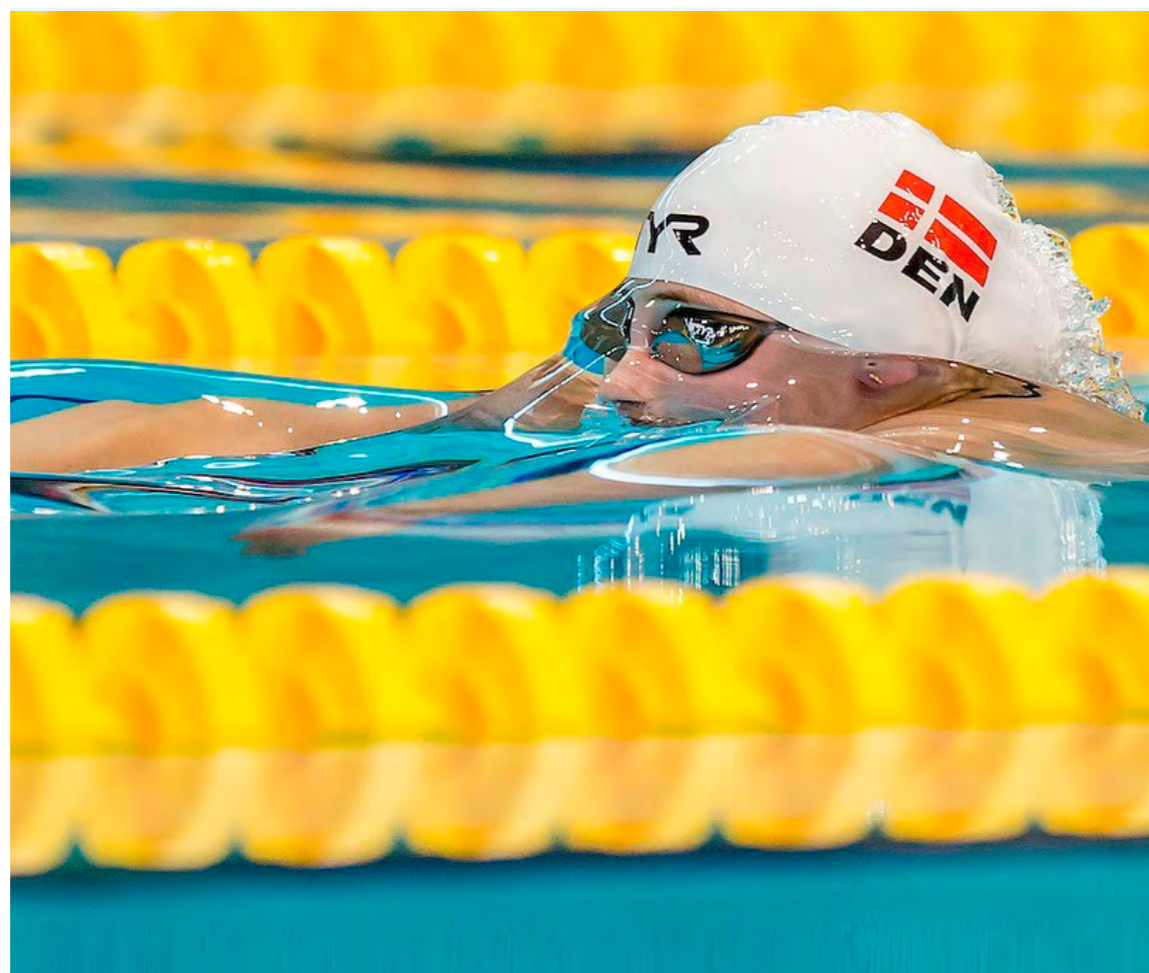
17. marts 2021
Intro og den gode samtale om hash med dit barn.

14. april 2021
At skabe tillid til og med sit barn og skifte fokus fra problem til løsninger.

12. maj 2021
At genskabe den positive relation mellem barn og forældre.

16. juni 2021
At finde og skabe gode alternativer. Hvordan kommer vi godt videre på egen hånd?

Læs mere på gentofte.dk/hash

Støtte til talentmiljøer

Idrætsforeninger kan søge om støtte fra Gentofte Kommune til at forbedre talentmiljøerne. Foreninger med allerede eksisterende talentmiljø, som ønsker at udvikle deres miljø, kan søge om støtte til forskellige tiltag via Gentofte Kommunes pulje til udvikling af talentudviklingsmiljøer. Det kan for eksempel være uddannelse af trænere, forældre og udøvere i specifikke færdigheder til gavn for klubbens samlede talentmiljø.

Læs mere på gentofte.dk/findenpulje, hvor du også kan hente et ansøgningsskema.

Du er også velkommen til at kontakte eliteidrætskonsulent Nanna Lykke Merrild på nalm@gentofte.dk, hvis du har spørgsmål.

Hvem skal have Initiativprisen i år?

Er der en forening, en person eller en gruppe, der har gjort en forskel for dig? Så er det nu, du kan indstille kandidater til Gentofte Kommunes Initiativpris.

2020 var på mange måder et skelsættende år. Gamle vaner måtte brydes, og vi måtte tænke nyt. Heldigvis er der altid masser af initiativ og iderigdom i Gentofte – derfor uddeler kommunen årligt Initiativprisen.

Prisen, der foruden æren udløser 25.000 kr., gives hvert år til en person eller en gruppe af personer, der har gjort en særlig indsats for lokalsamfundet, fortrinsvis inden for det sociale eller kulturelle område eller inden for idræts- eller erhvervsområdet. Gentofte har en lang tradition for, at borgere engagerer sig, så det kommer fællesskabet til gode – og det gode initiativ anerkendes med Initiativprisen.

Din kandidat

Har du et forslag til, hvem der er årets initiativtager, så send din indstilling med navn og begrundelse til kulturkonsulent Per Sohl på ps@gentofte.dk sammen med kontaktoplysninger på den person eller forening, du indstiller. Per Sohl skal have dit forslag inden den 1. marts 2021. Prisen uddeles under Kultur & Festdage i juni.

Sidste år var det Initiativtager og projektleder Christina Wex, der fik Initiativprisen for sit arbejde med Akademiet Fodbold Fulton, der giver drenge fra 7. til 9. klasse en ny slags skoledag med fodbold i centrum. Tidligere er prisen blandt andet gået til Lions Club Hellerup, til lokalhistoriker Niels Ulrik Kampmann Hansen og til foreningen Brandts Haves Venner.

35 ladestandere til elbiler på kommunens parkeringspladser

Hvis du har en elbil eller gerne vil have én og ikke ved, hvor du skal lade den op, så er der godt nyt. Snart dukker der nemlig 35 nye elladestandere op på kommunale parkeringspladser rundt omkring i kommunen.

Parkeringspladserne ved Frederikkevej, Jægersborg Bibliotek og Charlottenlund Station vil i løbet af foråret blive udstyret med ladestandere til elbiler. Også flere andre steder i Hellerup, Vangede og Ordrup vil der om få måneder blive etableret elladestandere. I alt er ti kommunale parkeringspladser valgt til at huse de 35 nye ladestandere, der er et supplement til de otte eksisterende ladestandere på kommunens arealer. Og da hver stander kan forsyne to biler med strøm på én gang, vil i alt 86 biler kunne blive tanket op samtidigt.

Gentofte Kommune vil gerne hjælpe den grønne omstilling på vej og reducere klimaaftrykket.

Opgaveudvalget Fremtidens Transport har opstillet fem pejlemærker for, hvordan Gentofte Kommune kan udvikle transport, så den bliver grøn, nem,

sund og sikker. Et af pejlemærkerne er fremme af privat elbilisme, for i en bykommune som Gentofte er det et vigtigt skridt mod mindre klimaaftryk, at flere benzinbiler bliver udskiftet med modeller, der kører på el.

Mange borgere har samtidig udtrykt ønske om offentligt tilgængelige elladestandere i de områder af kommunen, hvor der er etageboliger, der ikke har mulighed for at parkere på egen matrikel – og dermed ikke kan opsætte deres egne ladestandere.

Derfor har Gentofte Kommune besluttet at lade ladeoperatøren Clever stille de mange standere op. Gentofte Kommune og Clever vil sammen løbende evaluere, om antal og placering har den ønskede indflydelse på den grønne omstilling.

Gentofte vil være klimaneutral i 2050
Gentofte Kommune har netop taget hul på arbejdet

med at udforme en ny, ambitiøs, lokal klimaplan, der skal føre til klimaneutralitet i 2050. Kommunen blev i november 2020 udvalgt til at deltage i 'DK2020 – Klimaplaner for hele Danmark'. Her skal Gentofte i et forløb med deltagelse fra Realdania, KL og landets fem regioner udvikle kommunens kommende Klima- og Energiplan. Ud over Gentofte Kommune er 45 andre kommuner med i DK2020-samarbejdet i 2021-22.

Vil du vide mere om arbejdet med klimaplanen eller bidrage med holdninger og ideer, så skriv til programleder for Klima og Bæredygtighed Camilla Lønborg-Jensen, ilr@gentofte.dk

» De nye ordninger vil flytte affald fra forbrændingsovnen til genanvendelse «

Nikolaj Hänse

Gentofte tager fat på madaffaldet

Til maj tager de første etageboliger hul på sorteringen af deres madaffald. Madaffaldet bliver til biogas og kompost, så ressourcerne udnyttes fuldt ud.

Beboerne i etageboligerne i Gentofte skal som de første til at stifte bekendtskab med en ny type affaldssortering. Fra maj bliver der nemlig opstillet beholdere til indsamling af madaffald. Den øgede sortering af husholdningsaffaldet skal sikre, at madrester og grønt ikke længere ender i forbrændingen. I stedet skal ressourcerne sættes i kredsløb til gavn for miljøet.

Nye sorteringsvaner

Siden marts 2019 har 550 forsøgslejligheder i den sydlige del af kommunen været i gang med sorteringen af tre nye affaldstyper - tekstiler, elektronik og madaffald. Erfaringerne fra forsøget har generelt været positive, og de afprøvede ordninger og løsninger er kommet godt fra start.

– Vi mærker en god opbakning til de nye ordninger hos både husstandene og de affaldsansvarlige i forsøgslejlighederne. De har fået nye sorteringsvaner og er kommet i gang med at bruge de små

køkkenspande og grønne madaffaldsposer, som hver husstand får udleveret til sortering, siger Nikolaj Hänse, der er affaldskonsulent for kommunens etageejendomme.

Madaffald for sig

Ser man på vægten i beholderen til restaffald, vil ca. 40 procent bestå af madaffald. Altså er der en hel del at komme efter, når vi gerne vil reducere mængden af affald til forbrænding og sende madaffaldet den rigtige vej. Madaffald er meget komprimeret, så for de fleste ejendommers vedkommende vil det dreje sig om en mindre beholder med to hjul, der ikke optager så meget plads i fx gårdmiljøet.

Vigtigt for den nye ordnings succes er, at husstandene hurtigt får etableret nogle nye sorteringsvaner i forbindelse med blandt andet madlavningen. Skræller fra grøntsager, madrester og ben fra kød og fisk skal ikke længere ned i posen til restaffaldet. Som en hjælp til sorteringen får hver husstand derfor en lille køkkenspand med låg og grønne poser, der er dedikeret til madaffaldet. Spanden kan fx stå på køkkenbordet eller under vasken, så den er inden for rækkevidde, når madaffaldet opstår.

Brugbare ressourcer

– Vi forventer, at de nye ordninger vil flytte væsentlige mængder affald fra forbrændingsovnen over til

genanvendelse, siger Nikolaj Hänse og pointerer, at det er et krav fra regeringen og EU's side, at mængden af affald til forbrænding skal reduceres betydeligt.

– Det er derfor vores håb og hermed en opfordring til, at alle husstande vil bakke op om den nye sortering med en daglig indsats, så vi sammen kan nå i mål med at redde brugbare ressourcer ud af restaffaldet, uddyber Nikolaj Hänse.

Når alle etageboligerne i Gentofte er godt i gang med udsorteringen af madaffald, kommer turen til kommunens 15.000 haveboliger. ■

Miljøstyrelsen har estimeret, at ca. 40 procent af vægten i restaffald består af madaffald.

1 ton madaffald bliver til 90 m³ biogas samt kompost indeholdende vigtige stoffer til recirkulering som fx kvælstof, fosfor og kalium.

Det er målet at indsamle ca. 3.500 tons madaffald om året, når ordningen er indført hos alle husstande. Dette svarer til mellem 25-30 procent af mængden af restaffald, som i dag indsamles i kommunen.

Miljøpris til naturens vogter

Danmarks Naturfredningsforenings lokale afdeling i Gentofte gør kommunen grønnere og implementerer foreningens mange nationale kampagner og tiltag lokalt i Gentofte. Derfor modtager de Gentofte Kommunes miljøpris 2020.

Klimakommune, Klimakommune Plus, Giffri Haver, Naturens Dag og Naturfamilier er alle landsdækkende koncepter, som Danmarks Naturfredningsforening står bag. Den lokale afdeling bidrager meget aktivt til at implementere disse initiativer i Gentofte Kommune.

– Det er med meget stor glæde, at vi uddeler Gentofte Kommunes miljøpris 2020 til Danmarks Naturfredningsforening i Gentofte. Foreningen har gennem en årrække været en værdifuld samarbejdspartner og en vigtig medarrangør ved mange af de grønne arrangementer og initiativer, der finder sted i kommunen, fortæller borgmester Hans Toft og fortsætter:

– I samarbejde med den lokale afdeling er Gentofte Kommune blevet medlem af både Klimakommune og Klimakommune Plus. Det bidrager til kommunens målrettede arbejde med CO² reduktion og videreudviklingen som en ambitiøs klimakommune.

Affaldsindsamlinger, der gør kommunen mere ren, men også Naturens Dag, Grøn Dag, Kultur- og Festsdage, Gentofteaften og Vandets Dag er alle grønne initiativer fra Danmarks Naturfredningsforening, der bidrager til, at vi får et rent og sundt miljø i Gentofte.

Danmarks Naturfredningsforening, der har omkring 2000 medlemmer alene i Gentofte, har også arrangeret kronhjorteture, de har støttet op om kvægræsning, og de har gennem mange år stået bag et høslætlaug ved Gentofte Sø, der bidrager til områdets biodiversitet.

En stor anerkendelse

Miljøprisen er som en stor anerkendelse af foreningens arbejde, siger Ulrik Reeh, formand i Danmarks Naturfredningsforening Gentofte:

– Vi har ad åre har fået et stadig tættere samarbejde med kommunen. Vi oplever, lydhørhed for vores forslag om alt fra styrkelse af kommunens blå og grønne struktur og vilde naturindhold i den kommunale planlægning og drift til mere bæredygtig adfærd for eksempel i forhold til kildesortering og genbrug af affald, separat regn- og spildevandshåndtering.

» Vi har fået et stadig tættere samarbejde med kommunen «

Ulrik Reeh

Danmarks Naturfredningsforening Gentofte modtager 25.000 kr. med miljøprisen, og foreningen vil nu gå i gang med overvejelserne om, hvad pengene skal bruges til, fortæller Ulrik Reeh:

– Vi kunne måske bruge pengene til et konkret fysisk tiltag til formidling af noget vild natur i kommunen, fx en undervandskikkert ved en af vores havne eller et diskret observationskjul over trækrone eller en rørskov et sted, hvor man i ro og fred kan opleve naturen fra en ny vinkel.

Danmarks Naturfredningsforening Gentofte

Danmarks Naturfredningsforenings lokale afdeling i Gentofte består blandt andet af bestyrelsesformand Ulrik Reeh, næstformand Ann Thorsted, tidligere formænd Hans-Jürgen Stehr og Niels Henrik Theisler, Lea Gram, Julie Stidsholt samt mange andre aktive frivillige.

Miljøprisen

Det er tiende gang, at miljøprisen uddeles til en frivillig forening, der har gjort en særlig indsats. Miljøprisen er en anerkendelse af de mange frivillige ildsjæle i kommunen, som hver dag yder en stor indsats for bæredygtige initiativer til gavn for klima og miljø.

Tidligere års vindere:

2019: Repair Café Hellerup
2018: Madklubben HE-22
2017: Lommehaven Grøntofte og andelsboligforeningen Jomsborgvej/Sundvej
2016: iGenbrug
2015: Gentofte Byttemarked

Danmarks Naturfredningsforening Gentofte's høslætlaug slår engen ved Gentofte Sø med leer, så orkideer og andre sjældne plantearter får de bedste forhold til at vokse op.

Anna, tjenestepige hos Slagtermester Arildsen, ca. 1910.

Folkeholdet ved familien Bechshøft, 1924.

Folkeholdets historie

Kokkepige, kusk, gårdkarl og påklæderske. Forskellige slags tjenestefolk, som havde det tilfælles, at de boede hos deres arbejdsgiver og historisk set har haft ganske få rettigheder. Men for 100 år siden skete der noget: Tyendeloven blev ophævet.

De, der har set Downton Abbey eller lignende periodedramaer, vil kunne genkende dette billede: Når fruén vågner på 1. salen og ringer efter morgenmaden, har tjenestepigen arbejdet i mange timer. Der skal jo både tændes op, laves mad, stryges avis, og servanten skal gøres klar. Selvom herskabet oftest er hovedpersoner på film, tv og i bøger, så var det langt mere almindeligt at være tyende. I Danmark var næsten en femtedel af befolkningen tyende i 1800-tallet. Der var en overvægt af kvindelige tyende i byen, da behovet for tjenestepiger var stort, og desuden blev borgerskabets status blev målt i antallet af tjenestefolk. Disse folkehold, som tjenerstaben blev kaldt, fulgte herskabet overalt.

Når Europas svigerfar, Kong Christian 9., boede på Bernstorff Slot, var man nødt til at sætte telte op i Slothaven for at huse alle tjenestefolkene. Kongens datter, Kejserinde Dagmar, der som bekendt flygtede fra den russiske revolutions rædsler, havde også et stort folkehold på Hvidøre Slot, hvor der var indtil flere kokke, chauffør og noget så eksotisk som en kosak-livvagt.

Der har til alle tider været tyende; mennesker som tjente andre eller ligefrem tilhørte andre mennesker. Og selvom der er et vidt spænd fra træ til tjenestepige, var det indtil for få årtier siden utrolig svært at bryde ud af sin samfundsklasse. Typisk tjente en tyende fra konfirmationsalderen og frem til 30 års alderen. Havde man optjent penge nok, kunne man købe lidt jord, som man kunne ernære sig ved. Men eftersom mange tyende fik en lav løn, måtte de fleste fortsætte med arbejdet resten af livet. Som tyende måtte man hverken være gift eller have børn.

Skiftedag og det tyngende cv

De tyende arbejdede samme sted, indtil skiftedagen som enten 1. maj eller 1. november – herefter kunne man blive forlænget eller søge et nyt sted

hen. Omkring år 1800 havde de tyende tre måneders opsigelse, hvorimod de ikke nød samme tidsfrist fra arbejdsgiver, hvis de skulle blive opsagt. Som tyende havde man en skudsmålsbog, og i den skrev arbejdsgiveren, hvordan den tyende havde udført sit arbejde. Her kunne fx stå 'arbejdet har været tilfredsstillende' eller 'pigen var doven og langsommelig', og disse kommentarer i skudsmålsbogen havde man til evig tid og var forpligtet til at vise til en kommende arbejdsgiver. Skudsmålsbogen var møllesten om halsen for de tyende, for det kunne jo være, at arbejdsgiver ikke altid var upartisk, når han skrev sin mening.

Gentofte Lokalarkiv har skudsmålsbogen for Emilie Magnusson, der var kokkepige hos familien Bechshøft i starten af 1900-tallet. I den er der lutter roser til både Emilies arbejde og personlighed. Familien Bechshøft boede i en stor villa på Hambros Allé 23, og her var der foruden kokkepigen også chauffør, havemand, barnepige og stuepige. Emilie kom fra Skåne, hvilket hendes pas bærer præg af – her er der talløse stempler for ind- og udrejse til Malmø. Det var meget almindeligt, at skånske piger tog turen til det rige Sjælland for at finde arbejde.

Fra husstandsmedlem til arbejdstager og tilbage igen?

I starten af 1900-tallet begyndte de tyende at organisere sig i fagforbund. Efter få andre lokale organisationstiltag blev det landsdækkende Tyendeforbund stiftet på en kongres i Odense 1907. Formålet var at forbedre tyendets bo- og arbejdsforhold og at opnå politisk medbestemmelse i det danske samfund – de tyende fik nemlig ikke stemmeret før 1915 sammen med de andre 'F'ere' (fruentimmere, fjolser, forbrydere, fattiglemmer og folkehold).

I 1921 kom så Medhjælperloven, der afløste Tyendeloven, og med den bortfaldt arbejdsgiverens ret til at afstraffe sine tjenestefolk. Desuden blev straffene for kontraktbrud ophævet, og skudsmålsbøgerne afskaffet. Tyende blev førhen opfattet som et medlem af familien, men var alligevel i alle henseender i et underordningsforhold til resten af familien. Med Medhjælperloven blev jobbet til et almindeligt kontraktforhold.

Gentofte Lige Nu
udgives af
Gentofte Kommune
Rådhuset
Bernstorffsvej 161
2920 Charlottenlund

Telefon 3998 0000
www.gentofte.dk
gentofte@gentofte.dk

Ansvarshavende redaktør
Kommunikationschef
Marianne Grundsøe
mags@gentofte.dk
Telefon 3998 3401

Redaktion
Redaktør
Charlotte Laursen
calu@gentofte.dk
Telefon 3998 3035

Layout
Trine Bjerre
tib@gentofte.dk
Telefon 9117 7155

Indlæg til bladet
Består af bidrag fra
medarbejdere i
Gentofte Kommune

Gentofte Lige Nu
udkommer 6 gange
om året til alle
husstande i Gentofte
Kommune

**Information fra
din kommune**
Februar 2021
21. årgang
Oplag 45.880